

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobce **T. K.**, zastoupeného Mgr. René Gemmelem, advokátem se sídlem v Karviné, K. Sliwky 126, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, odboru dopravy a silničního hospodářství, se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, 28. října 117, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2007, č. j. 58 Ca 36/2006 – 98,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále stěžovatel) včasnou kasační stížností napadl shora uvedené usnesení krajského soudu, kterým byla odmítnuta jeho žaloba domáhající se zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, č. j. DSH/14414/04/HA ze dne 3. 1. 2005. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Orlová, odboru dopravy ze dne 26. 10. 2004, č. j. OD/PŘ/60/04/MAK (dále „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“).

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) a přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dle ust. § 30 odst. 1 písm. i) bod 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“), kterých se dopustil tím, že dne 19. 1. 2004 kolem 22,25 hod. v obci Dolní Lutyně na křižovatce ulic Pod Kostelem a U Jiřinky jako řidič osobního motorového vozidla VAZ 2101 reg. zn. X se na výzvu Policie České republiky podrobil orientační dechové zkoušce na alkohol, která byla pozitivní a následně se odmítl podrobit lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve nebo moči za účelem zjištění množství alkoholu v krvi, ačkoliv to nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně mu byla uložena podle § 30 odst. 2 zákona o přestupcích pokuta ve výši 12 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 16 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Žalobou ze dne 11. 3. 2005 se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného u krajského soudu.

Krajský soud nejprve usnesením ze dne 30. 11. 2005, č. j. 58 Ca 13/2005 - 22 žalobu odmítl jako opožděnou s odůvodněním, že žaloba byla předána k přepravě na poštu po marném uplynutí dvouměsíční lhůty k podání žaloby.

Proti usnesení krajského soudu ze dne 30. 11. 2005, č. j. 58 Ca 13/2005 - 22 o odmítnutí žaloby, podal stěžovatel kasační stížnost (dále jen „kasační stížnost č. 1“), o které Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 27. 9. 2006, č. j. 5 As 20/2006 - 55 tak, že zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

S ohledem na námitky uplatněné v kasační stížnosti byl Nejvyšší správní soud toho názoru, že je třeba prověřit doručení rozhodnutí žalovaného stěžovateli dne 6. 1. 2005.

Krajský soud vyslechl svědky A., B. a také vyslechl stěžovatele. Krajskému soudu bylo dále doručeno písemné čestné prohlášení ze dne 23. 7. 2007 podepsané F. Š. Poté krajský soud opět dospěl k závěru, že žaloba je podána opožděně a usnesením ze dne 26. 9. 2007, č. j. 58 Ca 36/2006 - 98 žalobu stěžovatele opět odmítl.

Krajský soud dospěl k závěru, že za den doručení napadeného rozhodnutí žalovaného stěžovateli je nutno považovat den 6. 1. 2005. Svůj závěr odůvodnil tím, že pro něj svědčí nejen záznam z téhož dne podepsaný svědky A. a B., ale taktéž jejich svědecké výpovědi. Oba svědci shodně vypověděli průběh toho, co se událo během doručování rozhodnutí žalovaného stěžovateli a také shodně potvrdili, že stěžovatel na následky odmítnutí převzetí doručované písemnosti byl výslovně upozorněn. Tvzení stěžovatele, že na něj policista pouze zvolal jménem a že mu žádná písemnost ani informace o doručování písemnosti nebyla dána, krajský soud považoval za ryze účelové, čemuž dle jeho názoru nasvědčuje i chování stěžovatele, který ve snaze vyhnout se doručení policistům lhal, že nejde o jeho osobu a že „pana K. zavolá“. Jako účelové a nepravdivé

hodnotil krajský soud taktéž „čestné prohlášení“ F. Š. ze dne 23. 7. 2007 učiněné v advokátní kanceláři právního zástupce stěžovatele, když navíc se jedná o známého stěžovatele. Naopak výpovědi svědků – doručujících policistů, kteří vypovídali po zákonném poučení o následcích křivé výpovědi, má soud za dostatečně a jednoznačně prokázáno, že účinky doručení ve smyslu § 24 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, nastaly dnem 6. 1. 2005, tedy dnem, kdy stěžovatel bezdůvodně písemnost odepřel přijmout a kdy byl na následky odepření přijetí písemnosti upozorněn. Krajský soud proto žalobu stěžovatele v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděně podanou odmítl.

Usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby v celém rozsahu stěžovatel napadl včas podanou kasační stížností z důvodu, že krajský soud rozhodl o odmítnutí žaloby pro opožděnost na základě chybného vyhodnocení důkazní situace, když dle stěžovatele byla žaloba podána včas.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že stále zůstává sporný okamžik doručení rozhodnutí žalovaného. Odůvodnění závěru krajského soudu, že k doručení došlo dne 6. 1. 2005 považuje stěžovatel za velmi nepřesvědčivé. Krajský soud dle něj hodnotí důkazní situaci jednostranně a s některými námitkami se nevypořádává vůbec. Stěžovatel nevidí důvod presumovat správnost výpovědi policistů a výpověď stěžovatele stejně jako prohlášení F. Š. hodnotit bez dalšího jako účelové. Tento postup krajského soudu považuje za jednostranný, neobjektivní a bez zákonné opory. Pokud soud považoval čestné prohlášení F. Š. za nedostatečné či účelové, neměl ve věci rozhodnout dříve, než by F. Š. vyslechl jako svědka po jeho návratu ze zahraničí.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti uvádí, že k fikci doručení dle § 24 odst. 3 správního řádu musí být kumulativně splněny tři podmínky (odepření adresátem písemnost přijmout, bezdůvodnost takového odepření, řádné poučení doručovatelem o následcích).

Podmínka řádného poučení doručovatelem je dle stěžovatele splněna tehdy, pokud poučení kumulativně obsahuje, že se písemnost bude považovat za doručenou, a to dnem, kdy došlo k odepření jejího přijetí.

Stěžovatel setrvává na tvrzení, že zpanikařil a před policisty utekl, aniž by věděl, co chtějí. Verze policistů je dle něj technicky nepřijatelná s ohledem na krátký časový úsek od jeho oslovení po vběhnutí do domu. I kdyby se události odehrály tak jak uvádějí policisté, fikce doručení nemohla nastat z důvodu, že poučení postrádalo upozornění, že fikce doručení nastane dnem odepření převzetí zásilky. I z výpovědi policistů dle stěžovatele vyplývá, že o této skutečnosti stěžovatel poučen nebyl. Touto argumentací, která je opakovaně zmiňována jak v předchozí kasační stížnosti, tak i před krajským soudem, se krajský soud v usnesení o odmítnutí žaloby nijak nevypořádal.

Poslední stížnostní námitka spočívá v tvrzení, že se krajský soud nevypořádal s faktem, že žalovaný doručoval stěžovateli své rozhodnutí poštovní přepravou. Stěžovatel si zásilku vyzvedl dne 25. 1. 2005 a od tohoto data odvíjel lhůtu k podání správní žaloby.

Stěžovatel je názoru, že pokud by žalovaný měl za to, že k doručení došlo již dne 6. 1. 2005, tak by mu rozhodnutí již opětovně nezasílal.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se k projednávané kasační stížnosti stěžovatele nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) přezkoumal napadené usnesení a dospěl k závěru, že projednávaná kasační stížnost není důvodná.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) v § 104 odst. 3 písm. a) stanoví, že kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu po té, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, to neplatí je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Stěžovatel v kasační stížnosti sice nenamítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, tvrdí však, že se krajský soud dopustil jiných vad řízení před soudem a nesprávného posouzení právní otázky v předcházejícím řízení. Stěžovatel se tak v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, dovolává stížnostních důvodů Nejvyšším správním soudem dosud nepřezkoumaných.

Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) soudního řádu správního zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Citované ustanovení nelze vztáhnout na případy, kdy Nejvyšší správní soud pouze vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal předmětnou kasační stížnost přípustnou.

Krajský soud se v rozhodnutí, jímž rozhodl znovu po té, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu a prověřil okolnosti doručování rozhodnutí žalovaného stěžovateli dne 6. 1. 2005, když vyslechl svědky A., B., a stěžovatele, a k dispozici měl i písemné prohlášení F. Š. o okolnostech doručování rozhodnutí žalovaného stěžovateli dne 6. 1. 2005.

Stěžovatel ve včas podané kasační stížnosti výslovně neuvedl kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V projednávané věci krajský soud odmítl žalobu stěžovatele pro opožděnost, takže je případné posoudit naplnění kasačního důvodu zakotveného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a tedy nezákonnost rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu. Dle obsahu kasační stížnosti stěžovatel nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí

návrhu spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud k projednávané věci ze správního a soudního spisu zjistil:

Z úředního záznamu ze dne 6. 1. 2005, který je součástí správního spisu, je patrné, že hlídka Policie ČR Dolní Lutyně ve 12.40 hod prováděla předání doporučeného dopisu od žalovaného správního orgánu č. j. DSH14414/04/HA do vlastních rukou stěžovateli, trvale bytem D. L., U P. 1005. Dle záznamu se stěžovatel na této adrese nenacházel a bydlel již v novostavbě rodinného domku v D. L., ul. R. 1127, kde byl také již přihlášen. Po příjezdu hlídky k domu č. p. 1127 na ul. R. byl před domem spatřen stěžovatel, který byl oběma členy hlídky bezpečně poznán, jak hovoří s dalším mužem. Stěžovatel byl hlídkou vyzván k převzetí dopisu do vlastních rukou, načež odpověděl, že pokud chtějí mluvit s panem K., tak pro něj dojde do domu. Na to mu bylo sděleno, že byl poznán a že on je pan K. a byl upozorněn, že pokud dopis odmítne převzít, bude tento považován za doručený. Stěžovatel po té odešel do rodinného domku a záznam dále obsahuje informaci, že v druhém muži, který stál před domem spolu se stěžovatelem byl hlídkou dle občanského průkazu zjištěn F. Š., který byl po celou dobu přítomen pokusu o předání dopisu. Úřední záznam je vlastnoručně podepsán prap. A. a prap. B.

Z protokolu o výsledku sepsaného před krajským soudem dne 22. 2. 2007 vyplývá, že krajský soud uvedeného dne vyslechl jako svědky A. a B., za přítomnosti zástupců obou účastníků řízení. Svědek A. vypověděl, že v den, kdy s B. doručovali stěžovateli písemnost, dojeli služebním vozidlem k rodinnému domku stěžovatele, kde tento stál a hovořil s jiným mužem, kterého svědek osobně neznal. Kolega B. vystoupil ze služebního auta a ve vzdálenosti asi 7 metrů od stěžovatele na něj volal, že mu jde předat doporučený dopis. Svědek stěžovatele bezpečně poznal, neboť před tím ho znal asi 5 let, znal také jeho sestru, neboť všichni bydleli a nadále bydlí v jedné obci. Na zavolání B. stěžovatel reagoval odpovědí, že on K. není a že půjde pro K. domů. Na to se odebral do rodinného domku a už z něj ani on ani jiná osoba nevyšli. Z protokolu je patrné, že k dotazu svědek odpověděl, že B. zároveň poučil stěžovatele o tom, že pokud si zásilku nepřevzme, nastanou účinky doručení.

Obdobně vypověděl i svědek B., který stěžovatele zná jedině od vidění. Ohledně doručování svědek uvedl, že stěžovatel před garáží hovořil s nějakým člověkem, kolega zaparkoval auto a poté svědek stěžovateli oznámil, že mu veze písemnost, načež stěžovatel reagoval tak, že pro K. dojde. V té době od stěžovatele mohl stát přibližně 5 až 7 metrů. Svědek stěžovateli sdělil, že dobře ví, že je to on, a že pokud si zásilku nepřevzme, nastanou účinky doručení. Po té stěžovatel odešel domů.

Krajský soud dne 18. 9. 2007 vyslechl také stěžovatele za přítomnosti zástupce žalovaného. K výsledku předvolal také zástupce stěžovatele, ten se však nedostavil, ačkoliv měl doručení vykázano. Stěžovatel k doručování rozhodnutí žalovaného dne 6. 1. 2005 uvedl, že se v té době nacházel na adrese R. 1127, když přes poledne viděl příjezdět policejní vozidlo. Z vozidla vystoupil policista a volal na něj jménem. Stěžovatel policistu poznal a na zavolání reagoval tak, že on není K. a že K. zavolá a šel zpět do domu. Dům opustil asi

po 20 minutách, kdy policisté tam již nebyli. Policista mu rozhodně nic nedoručoval ani neodevzdával žádnou písemnost, ani mu nedal informaci o jakou písemnost má jít. Druhého policistu vůbec neviděl.

Krajskému soudu došlo dne 25. 7. 2007 čestné prohlášení F. Š., ve kterém je uvedeno, že počátkem roku 2005 navštívil stěžovatele a hovořil s ním v garáži. Po té uviděl jak při vjezdu na pozemek stěžovatele zastavilo policejní vozidlo, z něhož vystoupil jeden uniformovaný policista a druhý policista zůstal sedět ve vozidle. Stěžovatel se z ničeho nic rozešel směrem do domu a policista, který vystoupil z auta na něj zavolal „pane K.“. Na to stěžovatel odpověděl, že pana K. zavolá a vstoupil do domu, přičemž za sebou zavřel vstupní dveře. Z domu však již nevyšel. Kromě toho, že na stěžovatele zavolal policista jménem, nic jiného neřekl, přičemž druhý policista v té době seděl v zavřeném vozidle.

Dne 20. 9. 2007 došlo krajskému soudu stanovisko stěžovatele k otázce včasnosti žaloby, které obsahuje zhodnocení, že z doplněného dokazování lze připustit dvě skutkové verze. První vychází z výpovědi stěžovatele a z čestného prohlášení F. Š. a v podstatě zní tak, že policisté stěžovateli vůbec nesdělili důvod svého příjezdu, jelikož stěžovatel před nimi prchnul do své nemovitosti. Druhá verze vycházející z výpovědi policistů vyznívá tak, že stěžovatel byl sice upozorněn, že je mu doručována zásilka, avšak nebyl řádně poučen, že se zásilka považuje za doručenou ke dni, kdy bylo její přijetí odepřeno. Na závěr stěžovatel zdůrazňuje, že ani správní orgán nepovažoval zásilku za doručenou dne 6. 1. 2005, jelikož mu ji následně posílal poštou s tím, že zásilku si stěžovatel převzal dne 25. 1. 2005.

Při posuzování zákonnosti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost podání se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval tvrzenými vadami řízení před krajským soudem.

Stěžovatel odůvodnění závěru krajského soudu o doručení rozhodnutí žalovaného stěžovateli dne 6. 1. 2005 považuje za velmi nepřesvědčivé z důvodu, že krajský soud hodnotí důkazní situaci jednostranně a s některými námitkami se nevypořádal vůbec. Stěžovatel nevidí důvod presumovat správnost výpovědi policistů a výpověď stěžovatele stejně jako prohlášení F. Š. hodnotit bez dalšího jako účelové. Tento postup krajského soudu považuje za jednostranný, neobjektivní a bez zákonné opory. Dle názoru stěžovatele, pokud soud považoval čestné prohlášení F. Š. za nedostatečné či účelové, neměl ve věci rozhodnout dříve, než by svědka Š. vyslechl po návratu ze zahraničí.

Nejvyšší správní soud k výtkám stěžovatele uvádí, že krajský soud nehodnotil výpověď stěžovatele stejně jako prohlášení F. Š. bez dalšího jako účelové. Z odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí krajského soudu je patrné, že účelovost tvrzení stěžovatele krajský soud vyvodil vzhledem k chování stěžovatele, který ve snaze vyhnout se doručení písemnosti policistům lhal, že on není ten koho hledají, a že „pana K.“ zavolá. K hodnocení „čestného prohlášení“ F. Š. ze dne 23. 7. 2007 jako účelového a nepravdivého krajský soud přistoupil taktéž nikoli bez dalšího, ale z důvodu, že se jedná o známého stěžovatele.

V daném případě nelze označit postup krajského soudu za jednostranný, neobjektivní a bez zákonné opory, za situace, kdy krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl jakými úvahami se řídil a přiměřeně vyložil důvody svého rozhodnutí. V tomto rozhodnutí vycházel především z úředního záznamu ze dne 6. 1. 2005 a výpovědi svědků A. a B. V odůvodnění rozhodnutí se vypořádal s tím proč považoval výpověď stěžovatele a prohlášení F. Š. za účelové a nepravdivé. S jeho postupem Nejvyšší správní soud souhlasí protože svědci - policisté A. a B. jak v úředním záznamu pořízeném dne 6. 1. 2005, tak při svých výsleších dne 22. 2. 2007 skutkové okolnosti vylíčili naprosto totožně a tudíž věrohodně, přičemž neměli na věci jakýkoliv osobní zájem, konali jen svou povinnost policejního orgánu a navzdory časovému posunu se v jejich výpovědích popisujících skutkový stav neobjevují žádné nepřesnosti či logické rozpory.

I když to stěžovatel v kasační stížnosti nenamítal, posuzoval Nejvyšší správní soud i to, jakým způsobem provedl krajský soud důkazy – výslechy svědků a stěžovatele o okolnostech doručování rozhodnutí žalovaného stěžovateli. Jednalo se o prověření skutečností pro posouzení včasnosti žaloby stěžovatele, protože jen na základě včas podané žaloby by mohl krajský soud přezkoumat napadené rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel nepochybně podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. Zjistil-li krajský soud opožděnost žaloby, byl povinen v každé fázi řízení o ní (samozřejmě pouze do vydání rozhodnutí, jímž se řízení o věci končí) tuto skutečnost zohlednit a se žalobou naložit způsobem, který zákon předvídá, tedy ji podle § 46 odst. 1 písm. b) in fine s. ř. s. odmítnout. Pro tento závěr hovoří v první řadě jednoznačná dikce výše citovaného ustanovení § 72 odst. 4 s. ř. s., jehož smyslem a účelem je nepochybně stanovení bezvýjimečné povinnosti žalobce podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu včas a bezvýjimečné vyloučení věcné projednatelnosti opožděně podaných žalob (oproti obecnému pravidlu, zakotvenému v § 40 odst. 5 s. ř. s., které prominutí zmeškání lhůty za zákonem stanovených podmínek zásadně připouští); srov. nepublikované rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 - 57, a ze dne 30. 3. 2005, č. j. 5 Azs 317/2004 - 56. Opožděné podání žaloby může vyjít najevo teprve v průběhu řízení před krajským soudem, například z doplnění žaloby žalobcem na výzvu soudu, z vyjádření žalovaného či dokonce i později; jindy může vyjít najevo na začátku řízení jako v daném případě, avšak závěry krajského soudu o opožděnosti žaloby vyvracel stěžovatel v kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby a Nejvyšší správní soud uložil krajskému soudu prověřit okolnosti doručení rozhodnutí žalovaného stěžovateli. Skutečnosti, na základě nichž lze usuzovat na včasnost či opožděnost žaloby, jsou někdy sporné (například otázka, zda bylo řádně doručeno rozhodnutí žalovaného tzv. fikcí v případě, že adresát zásilku při doručení fyzicky nepřevzal a účinky doručení měly nastat uplynutím zákonem stanovené lhůty od uložení zásilky – viz např. § 24 odst. 2 spr. ř., nebo zda stěžovatel bezdůvodně odmítl zásilku převzít a zda byl poučen o následcích svého jednání), a proto se o nich v takových případech musí vést dokazování, které krajský soud musí samozřejmě vést při jednání (§ 77 odst. 1 s. ř. s.). V daném případě tedy krajský soud prováděl dokazování, nikoliv ve věci samé, a konkrétní situaci řešil tak, že předvolal svědky k výslechu, k němuž předvolal i účastníky a jejich zástupce, kterým umožnil klást svědkům otázky, svědky poučil a o jejich výpovědích sepsal protokol. Obdobně postupoval i při výslechu samotného stěžovatele. Svědky a stěžovatele vyslechl specializovaný samosoudce krajského soudu, který byl rozvrhem práce uvedeného soudu pověřen projednáváním a rozhodnutím právní věci účastníků (šlo o věc přestupku, v níž

rozhoduje specializovaný samosoudce - § 31 odst. 2 s. ř. s.) za přítomnosti zapisovatelky. V tomto postupu krajského soudu shledává Nejvyšší správní soud pochybení, protože krajský soud nenařídil jednání k provedení důkazů, avšak má za to, že tato vada řízení neměla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Krajský soud nepochybil, když rozhodl dříve než se F. Š. vrátil ze zahraničí. Zásadám spravedlivého procesu vyplývajícím z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je nutno rozumět tak, že procesnímu právu účastníka navrhnout důkazy, jejichž provedení pro prokázání svých tvrzení pokládá za potřebné, odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích rozhodnout, ale také, pokud jim nevyhoví, ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl.

Stěžovatel v projednávané věci návrh na provedení důkazu výsledkem svědka F. Š. neučinil. Z tohoto důvodu tak krajský soud nebyl povinen provést jeho výslech, ani v odůvodnění rozhodnutí vyložit proč jeho výslech neprovedl.

Tvrzené pochybení krajského soudu Nejvyšší správní soud neshledal ani v tom, že se krajský soud nevypořádal s argumentací stěžovatele uvedenou v předchozí kasační stížnosti č. 1. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud, nikoli krajský soud. Není tak pochybením krajského soudu ve správním soudnictví, který při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu se nevyjádří k argumentaci stěžovatele uvedené v kasační stížnosti.

Poslední stížnostní námitka vady řízení před krajským soudem spočívá v tvrzení, že se krajský soud nevypořádal s faktem, že žalovaný stěžovateli doručoval své rozhodnutí poštovní přepravou, kdy si stěžovatel zásilku vyzvedl dne 25. 1. 2005 a od tohoto data odvíjel lhůtu k podání správní žaloby. Stěžovatel je názoru, že pokud by žalovaný měl za to, že k doručení došlo již dne 6. 1. 2005, tak by mu rozhodnutí již opětovně nezasílal.

Dle nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 40/03 ze dne 7. 7. 2003 je povinností soudu přezkoumat rozhodnutí v rozsahu všech uplatněných žalobních bodů. V posuzovaném případě však nejde o žalobní bod, ale o tvrzení na podporu argumentace o nedoručení písemnosti dne 6. 1. 2005 uvedené ve stanovisku stěžovatele k otázce včasnosti žaloby doručeném krajskému soudu dne 20. 9. 2007, kde stěžovatel hodnotí doplněné dokazování a na závěr uvádí, že ani správní orgán nepovažoval zásilku za doručenou dne 6. 1. 2005, jelikož ji následně posílal stěžovateli poštou.

Vzhledem k tomu, že krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí ohledně doručení rozhodnutí žalovaného stěžovateli dne 6. 1. 2005 vyložil jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce, nereagování krajského soudu na tvrzení uvedené ve stanovisku stěžovatele, že ani správní orgán nepovažoval zásilku za doručenou dne 6. 1. 2005, jelikož ji následně posílal stěžovateli poštou, nepovažuje Nejvyšší správní soud za pochybení krajského soudu, neboť z odůvodnění rozhodnutí je patrné, že krajský soud dospěl k závěru o doručení rozhodnutí žalovaného dne 6. 1. 2005. Další zasílání rozhodnutí žalovaného stěžovateli poštou je tak v posuzované věci právně irelevantní.

Při posuzování zákonnosti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost podání se Nejvyšší správní soud dále musel zabývat tvrzeným nesprávným posouzením právní otázky soudem v předcházejícím řízení, konkrétně otázkou doručení rozhodnutí žalovaného stěžovatele.

Dle stěžovatele nebyly naplněny zákonné podmínky fikce doručení dle § 24 odst. 3 správního řádu, kde musí být kumulativně splněny tři podmínky: odepření adresátem písemnost přijmout, bezdůvodnost takového odepření, řádné poučení doručovatelem o následcích.

Podle stěžovatele je i z verze výpovědi policistů patrné, že nebyl řádně poučen o tom, že se zásilka považuje za doručenou ke dni, kdy bylo její přijetí odepřeno. Podmínka řádného poučení doručovatelem tak dle stěžovatele nebyla splněna. Podle názoru Nejvyššího správního soudu však opak vyplývá z úředního záznamu ze dne 6. 1. 2005, podle něhož stěžovatel „byl upozorněn, že pokud dopis odmítne převzít bude tento považován za doručný.“ Z toho nelze vyvodit jiný závěr než ten, že stěžovatel byl poučen o tom, že písemnost je doručena v okamžiku bezdůvodného odepření stěžovatele písemnost převzít, to znamená dnem kdy její přijetí bylo odepřeno.

Ohledně naplnění ustanovení § 24 odst. 3 správního řádu se Nejvyšší správní soud ztotožnil s názorem krajského soudu, že účinky doručení ve smyslu § 24 odst. 3 správního řádu, nastaly dnem 6. 1. 2005, tedy dnem, kdy stěžovatel bezdůvodně odepřel písemnost přijmout a kdy byl na následky odepření přijetí písemnosti upozorněn.

Podstatné pro naplnění § 24 odst. 3 správního řádu a nastoupení účinků fikce je, že stěžovatel svým chováním odepřel bezdůvodně písemnost přijmout, a že se stěžovateli dostalo od doručujícího policisty poučení, že nastanou účinky doručení, pokud si písemnost nepřevzme. Podmínky pro fikci doručení rozhodnutí žalovaného stěžovateli podle citovaného ustanovení byly v daném případě dne 6. 1. 2005 naplněny.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 8. 2005, č. j. 2 Afs 202/2004 - 43 dospěl k tomuto závěru: „Jakkoliv totiž je institut doručování v právním řádu značně významný, operuje i s některými abstraktními termíny (např. tzv. fikce doručení) a má celou řadu konkrétních právních dopadů, nelze zároveň přehlížet fakt, že svojí podstatou se jedná o komunikační prostředek, kdy doručení slouží k seznámení účastníků konkrétního řízení s určitými úkony, provedenými (v daném případě) vrchnostenským orgánem. Jestliže tedy na straně jedné je nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), na straně druhé nelze přijmout formalistický přístup těchto účastníků, dosahující svojí intenzitou až procesních obstrukcí, jehož důsledkem je faktické znemožňování efektivní činnosti orgánů ochrany práva.“ Závěry citovaného rozsudku lze vztáhnout i na jednání stěžovatele, který značně nestandardním a z hlediska fungování společnosti nepřijatelným způsobem před doručujícími policisty popřel svoji identitu s cílem vyhnout se účinkům doručení písemnosti.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.) a žalovanému náklady řízení nevznikly, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní).

V Brně dne 29. května 2008

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu